

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 454/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária MATUŠOV s.r.o., Ul. 1. mája 1455, Púchov, proti uzneseniu Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. TN-13S/100/2022-176 z 27. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení konania o jeho kasačnej sťažnosti pre nezaplatenie súdneho poplatku.

II.

2. Správny súd sťažovateľa výzvou, ktorá mu bola doručená 30. marca 2025, vyzval, aby do 10 dní od doručenia zaplatil súdny poplatok za kasačnú sťažnosť. Sťažovateľ tento poplatok do uplynutia lehoty (9. apríla 2025) nezaplatil. Správny súd preto uznesením vyššieho súdneho úradníka zo 17. apríla 2025 konanie o jeho kasačnej sťažnosti podľa § 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) zastavil. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 23. apríla 2025. Ešte predtým, no po rozhodnutí vyššieho súdneho úradníka, sťažovateľ súdny poplatok zaplatil.

3. Tým aj sťažovateľ odôvodnil sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Zdôraznil, že poplatok zaplatil ešte pred právoplatnosťou uznesenia o zastavení, teda pred zánikom poplatkovej povinnosti podľa § 5 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Z toho vyvodil nesprávnosť uznesenia vyššieho súdneho úradníka. Následne parafrázoval viacero rozhodnutí ústavného a najvyššieho súdu a tvrdil, že uznesením vyššieho súdneho úradníka bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, keďže zastavenia konania bolo formalistické.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá. Správny súd poukázal na zmenu zákona o súdnych poplatkoch účinnú od polovice roka 2017, z ktorej vyplýva jednoznačná nemožnosť dodatočného zaplatenia súdneho poplatku po uplynutí lehoty určenej vo výzve na jeho zaplatenie, hoc aj v lehote na podanie sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Vychádzal z nesporných procesných skutočností, ktorými zastavenie konania odôvodnil vyšší súdny úradník, a zdôraznil, že vyšší súdny úradník nemal vzhľadom nezaplatenie súdneho poplatku v stanovenej lehote inú možnosť, ako konanie zastaviť.

III.

5. Sťažovateľ porušenie ústavných práv identifikuje v tom, že správny súd nereagoval na jeho argumentáciu o zaplatení súdneho poplatku pred právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania, teda v čase, keď jeho poplatková povinnosť trvala. Znova poukazuje na to, že podľa § 5 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch jeho poplatková povinnosť zanikla až právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania. Je toho názoru, že ak uznesenie o zastavení konania nenadobudlo právoplatnosť, a teda jeho poplatková povinnosť nezanikla, nie je dôvod na to, aby sa nepokračovalo v konaní o jeho kasačnej sťažnosti. Okrem toho sa správny súd nevysporiadal ani s námietkou nesprávnej právnej interpretácie a aplikácie zákona o súdnych poplatkoch v rozpore so zákazom neprimeraného formalizmu. Porušenie základného práva vlastníť majetok vyvodzuje z toho, že mu nebolo umožnené domáhať sa svojho práva majetkového charakteru kasačnou sťažnosťou.

IV.

6. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Ústava ani dohovor negarantujú právo na bezplatné súdne konanie. Rozhodovanie o súdnych poplatkoch spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa sekundárne dotýka účastníka konania, vzhľadom na jeho podstatu v zásade nedosahuje intenzitu porušenia základných práv. Rozhodovanie o súdnych poplatkoch (zákonných predpokladoch oslobodenia, následkoch nepriznania oslobodenia, zastavení konania pre ich nezaplatenie) spadá do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 224/2018, II. ÚS 361/2015), ktorých vecou je vymedziť kritériá aplikácie ustanovení zákona týkajúcich sa súdnych poplatkov (I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011).

7. Ústavnou sťažnosťou nastolená otázka sa týka zákona o súdnych poplatkoch, konkrétne jeho § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním kasačnej sťažnosti, § 5 ods. 2, podľa ktorého právoplatným uznesením súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku poplatková povinnosť zaniká, a § 10 ods. 1, podľa ktorého ak nebol zaplatený poplatok

splatný podaním kasačnej sťažnosti, súd vyzve poplatníka, aby ho zaplatil v určenej lehote, a ak aj napriek výzve a poučeniu poplatok nebol v lehote zaplatený, súd konanie zastaví.

8. Nedá sa nestotožniť so záverom namietaného uznesenia, že poplatková povinnosť sťažovateľovi vznikla podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch už podaním kasačnej sťažnosti. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch umožňuje zaplatiť poplatok v dodatočnej lehote, ktorú možno z jej povahy označiť za lehotu na nápravu. Účelom výzvy nie je uložiť poplatkovú povinnosť, ale upozorniť na jej nesplnenie (III. ÚS 196/2018, I. ÚS 379/2022). Sťažovateľ poplatok za kasačnú sťažnosť nezaplatil v súdom stanovenej lehote. Bolo na sťažovateľovi, aby dbal na splnenie všetkých procesných povinností (III. ÚS 196/2008, III. ÚS 563/2018). Sťažovateľ nerešpektoval pokyn správneho súdu vo výzve, a preto k zastaveniu konania došlo zo zákonných dôvodov, čo vylučuje možnosť porušenia ústavných práv sťažovateľa (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Správny súd preto uznesením vyššieho súdneho úradníka podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch správne zastavil konanie o jeho kasačnej sťažnosti a nebol žiaden zákonný dôvod, aby pri rozhodnutí o sťažnosti sťažovateľa bolo prihliadnuté na zaplatenie súdneho poplatku po uplynutí lehoty na jeho zaplatenie.

9. Na tom nič nemení ani § 5 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého právoplatným uznesením o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku poplatková povinnosť v celom rozsahu zaniká. Nezaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť, ktorý je splatný spolu s jej podaním, má za následok, že súd musí podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch poplatníka vyzvať na jeho zaplatenie, a ak tak poplatník v lehote neurobí, súd konanie zastaví. Následok spočívajúci v tom, že právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania zaniká aj poplatková povinnosť, ktorá vznikla podaním kasačnej sťažnosti, je významná z toho pohľadu, že zastavenie konania je jediným následkom nezaplatenia súdneho poplatku a súd ďalej nemôže vyrubiť súdny poplatok, pre nezaplatenie ktorého bolo konanie zastavené. Je tomu tak preto, že si možno predstaviť aj situácie (§ 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch), pri ktorých nezaplatenie súdneho poplatku v lehote stanovenej súdom nevedlo k zastaveniu konania. V takomto prípade poplatková povinnosť nezaniká a súd musí súdny poplatok vyrubiť tak, že podľa § 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch uznesením poplatníkovi uloží jeho zaplatenie. Ak nebola daná žiadna z možností ustanovených v § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, nezaplatenie súdneho poplatku za kasačnú sťažnosť v lehote stanovenej súdom tak môže mať za následok len zastavenie konania.

10. Napokon neobstojí ani námietka sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení uznesenia správneho súdu. Do základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) patrí aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06), teda na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Správny súd svoje rozhodnutie jasne a zrozumiteľne odôvodnil a je z neho zrejmé jeho právna úvaha a vysporiadanie sa s podstatou argumentácie sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Nebol dôvod na to, aby správny súd osobitne reagoval na neadresné parafrázy sťažovateľa vytrhnuté z kontextu rozhodnutí najvyššieho a ústavného súdu v prípade, ak vo veci

sťažovateľa aplikoval nesporné procesné skutočnosti a jasné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu